

Tunne huominen.

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Luovia näkymiä aluekehittämiseen

Kymenlaakson luovan alan toimijoiden toiveet, tarpeet ja terveiset

Haastattelututkimus, syksy 2025

Jari Luostarinen & Tiina Savallampi

Ideaajalostamo Kymenlaakso -hanke

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**KYMEN
LAAKSON
LIITTO**

KEKSINTÖSÄÄTIÖ
Foundation for Finnish Inventions

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkimuksen tavoite

- **Lisäymmärrystä luovan alan toimijoilta**
 - Luovan alan potentiaali elinvoiman lisäämisessä
 - Luovat menetelmät ja palvelut muille aloille
 - Luovuus johtaa radikaaleihin innovaatioihin
- **Saada konkreettisia ehdotuksia, mitä alan toimijat todella tarvitsevat**
 - Palvelut eivät kohdennu luoville aloille (Luovien alojen kasvustrategia 2025)
 - Tulla tutuksi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkimuksen toteutus

- Laadullinen tutkimus
- Teemahaastattelu
- n. 60 min. / haastattelu
- Muistiinpanot, nauhoitus
- Kaksi haastattelijaa
- Aineiston analyysi
- Koonti artikkeliksi ja esitykseksi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

Osallistujat

- **edustavat laajasti luovia aloja:** sanataide, musiikki, tapahtumatuotanto, peliala, kustannustoiminta, muotoilu, kuvittaminen, kulttuurihyvinvointi, arkkitehtuuri, nuorisotyö, ohjaustoiminta, kuvataide, audiovisuaalinen ja media-ala
- **yksityishenkilöistä pörssiyhtiöihin**
- **Haastattelun teemat**
 - Toiminta
 - Tavoitteet
 - Kehittämistarpeet
 - Kokemus Xamkista
 - Kokemus alueen kehittämis- ja innovaatiopalveluista
 - Toiveita ja ideoita alueelle

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

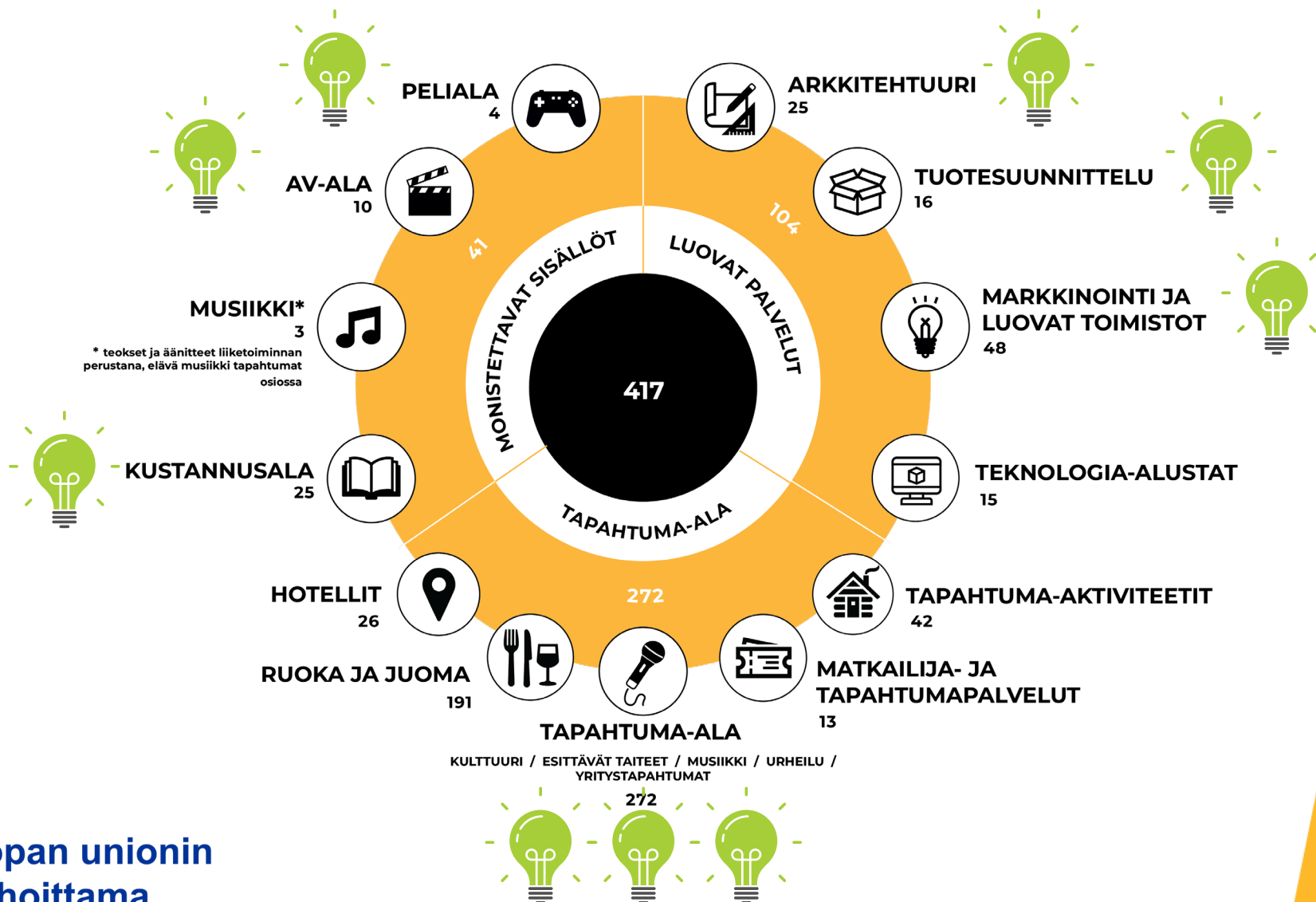
XAMK
Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Vihreällä lampulla
merkitty kuvaa
haastattelun alaa.

KYMENLAAKSOSSA TOIMIVIEN LUOVAN ALAN YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2023

Mukana yritykset, joiden
liikevaihto yli 50 000 €.

Euroopan unionin
osarahoittama

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Osallistujat

- Niko Palonen, Pukkihoitaa.fi, T:mi (Kotka)
- Titta ja Thomas Halloran, Videotoimisto ikimedia Oy (Kotka)
- Anna Korkiakangas, sanataide, kevytyrittäjä @annanaamusivut (Kotka)
- Pasi Luhtaniemi, kirjamaa.fi, Oy (Kouvola)
- Elina Tuittu, taiteilija, freelancer (Kotka)
- Piia Keto, Muotoiluosasto T:mi, mukipaja.fi (Kouvola)
- Anne Schürmann, musiikin tutkija, pedagogi (Hamina)
- Jussi Tähtinen, Nitro Games Oy (Kouvola)
- Tuukka Karjalainen, Laitila Arkkitehdit Oy (Kotka)
- Anselmi Kuusisto, DJ, T:mi (Kouvola)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Haastattelun teemat

- Toiminta
- Tavoitteet
- Kehittämistarpeet
- Kokemus Xamkista
- Kokemus alueen kehittämis- ja innovaatiopalveluista
- Toiveita ja ideoita alueelle

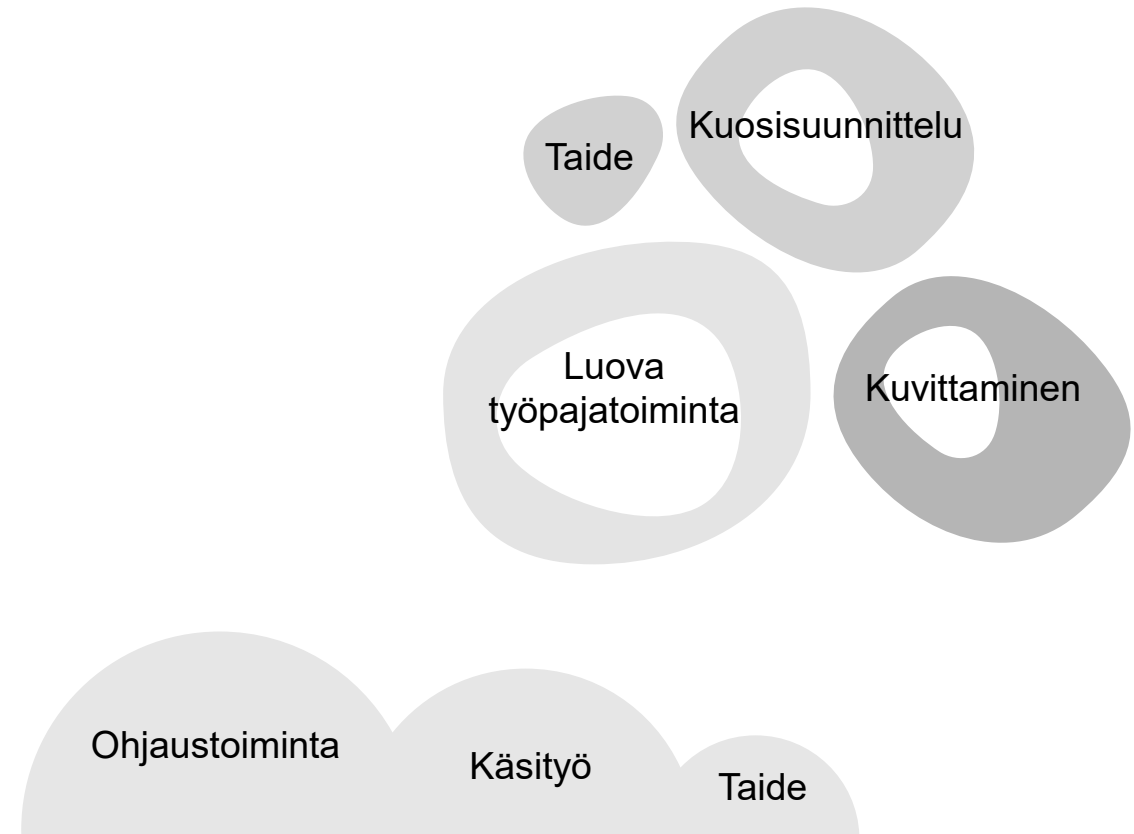
**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

Toiminta

- Useita palveluita ja tuotteita, suurimmalla osalla ei tarkkarajaista sijoittumista vain yhdelle luovalle alalle
- Moniosaajuus, sisällöllinen
- Toiminimellä / freelancereina toimivat tekevät usein työtä pro bono auttaakseen muita yrittäjiä, verkottuakseen tai löytääkseen uusia työtilaisuuksia

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tavoitteet

”TOIMEENTULO”

- Toiminnan tuotteistaminen
- Uusien palveluiden ja kurssien kehittäminen
- Yrityksen toiminnan turvaaminen

ARVOT JA MERKITYKSELLISYYS

- Oman paikan löytäminen (uudella) paikkakunnalla
- Yhteistyön rakentaminen muiden luovien ja eri alojen yritysten kanssa
- Omien unelmien toteuttaminen
- Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen
- Oman alan tunnettuuden lisääminen

KASVU

- Laajentaa toimintaa, jopa kansainvälisille markkinoille
- Sarjayrittäjäyys, franchising, hallittu kasvu
- Kasvaminen omalla alalla Suomen kärkitoimijaksi
- Strateginen kasvu, erikoistuminen

Useat mainitsevat halun tehdä merkityksellistä ja mielekästä työtä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Kehittämistarpeet

SUBSTANSSIOSAAMISEN YLLÄPITÄMINEN

- Kurssit
- Uuden oppiminen työssä
- Oppilaitosyhteistyö
- Fokusoituminen, oman toiminnan kärjen löytäminen

Tekoälyn ja teknologian kehitys mainitaan useissa vastauksissa.

YRITYSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN

- **Talous**
 - Apurahojen ja rahoitusten hakeminen
 - Sponsoriyhteistyö
 - Hinnoittelu, sopimusasiat
- **Tuotteistaminen**
- **Aineeton arvонуonti**
 - Brändäys
 - IPR
- **Asiakashankinta**
 - Kuluttajakäyttäytymisen tutkiminen
- **Osaajia, ammattilaisia ympärille**
 - Markkinoinnin ja sosiaalisen median ulkoistaminen

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Kokemus Xamkista

"Hankala hahmottaa, miten "pieni" ihminen pääsisi korkeakoulun palveluihin."

"Innovaatio mahdollisesti kehitteillä, luottamus Xamkiin."

"Rohkeus, kokeilut, uskallus TKI:ssä."

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

Kuva vas. Mika Huisman
Kuva kesk. Pihla Liukkonen
Kuva oik. Henri Brandt

Kokemus kehittämis- ja innovaatiopalveluista

- Yritysneuvonta: toisille hyödyllistä ja hedelmällistä, toisille ei ole seurannut jatkuvuutta tai neuvonta puutteellista substanssin näkökulmasta, etenkin aineettoman ja digitaalisen liiketoiminnan ymmärtämisessä
- Paikallisen luovan osaamisen toivotaan näkyvän kilpailutuksissa
- Innovaatiopalvelut –termi ei ole selkeä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Innovaatio

- **Innovaatio ymmärretään laajasti:** uudistuksia, uusia ideoita ja palveluita, sivusuuntaista ajattelua, mullistavia toimintatapoja, tuoteinnovaatioita ja liiketoiminnallisia innovaatioita.
- **Vertautuu termiin ”idea”, ei vielä hyödyntämistä / kaupallistamista**

”Ei suomalaista ydinosaa, oletetaan tapahtuvan tutkimustyössä.”

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Toiveita ja ideoita 1/3

- Talouden mentori, ennakoiva ote
- Yrittäjyysklinikkatoimintaa, luovan alan liiketoiminnan koulutusta, kansainvälistymis- ja IPR –koulutusta, hinnoittelua, brändäystä, sopimusasioita.
- Vierihoidon avustusten hakemiseen, infotilaisuudet, postituslistat
- Oppia konkareilta, itseä paremmilta

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Toiveita ja ideoita 2/3

- Luovien ihmisten kohtauttaminen alueella *"Kymenlaakso ei ole vain teollisuus- ja hyvinvointialuetta! Tuodaan luovia ihmisiä tänne, ei vain luontoliikuntavaikuttajia."*
- Aamukahvitilaisuudet, mahdollisuuksia alan yhteistyön syntymiselle. Tapaamisiin säännöllisyyttä ja jatkuvuutta. *"Kymenlaaksossa ei ole yhteen toimivaa verkostoa luovilla aloilla. Turvallinen pohja puuttuu, jokainen tekee omissa porukoissaan. Voimakkaita persoonia, jotka voi levittää, mutta parempi jos lähtisi liikkeelle verkostoista."*

"Uutta luovaa ideoimista, ryhmätyön ja pallottelun kautta voi syntyä uutta."
- Luovan alan tapahtumia suurelle yleisölle *"Luoville aloille tapahtuma: mitä kaikkea luovat alat on? Työpajoja ja kokeiluja."*

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Toiveita ja ideoita 3/3

”Uusia ideoita ja innokkuutta on, mutta ei rahaa. Mutta he keillä rahaa, ovat jumiutuneita, eikä oteta riskejä. Miten näitä kahta törmäytetään?”

”Luovat alat yritysjohton tietoisuuteen? Puhutaan eri kieltä, kasvua ei luovuutta! Luovuuden sanasto liike-elämään, miten? Tutkimuksia ja tuloksia. 100 tuntia kulttuuria tekee hyvinvoinnille ihmeitä.”

”Painoarvoa, jos tulee tutkimusyksikön kautta.”

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Havaintoja

- Kaikki eivät tunnista olevansa luovalla alalla tai mitä kaikkea se pitää sisällään: lisäymmärrystä ja yhteistä kieltä tarvitaan.
- Jatkuvuus ja ennakointi kehittämistoiminnassa tärkeää
- Mistä resurssit yrityksen kehittämistoimintaan, kun (rakas) luova työ vie kaiken ajan?
- Epävarmuus ”myyt vain lupausta”

”Murroksessa tekoälyn myötä, koska kaikki voivat tuottaa luovia sisältöjä. Eri työkaluilla voidaan luoda tuotteen eri osa-alueet, tuotanto, brändi jne.”

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luostarinen, J. & Savallampi, T. 2025.
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu,
Luovan talouden tutkimusyksikkö

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Työpajan työskentelypohjat

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

TUTKI ja
YMMÄRRÄ

MÄÄRITÄ ja
KITEYTÄ

IDEOI ja
KEHITÄ

TUOTA ja
TOIMITA

Työpajassa ideoitiin
ryhmissä ratkaisuja
haastatteluaineiston
pohjalta nousseisiin
kysymyksiin
(turkooseissa palloissa
seuraavilla sivuilla).

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Miten organisaatiosi
kykenisi auttamaan
konkreettisesti
kutakin luovan alan
toimijapersoonaa?

Haastatteluiden pohjalta syntyneet luovien alojen toimijapersoonat (persoonat ovat kuvitteellisia, mutta pohjautuvat kerättyyn aineistoon. Ne ovat synteesejä, eivätkä edusta ketään yksittäistä osallistujaa sellaisenaan):

Inno Eventti

Toimii monipuolisesti tapahtuma-alalla sekä muiden palkollisena että toiminimellä.

Idearikkaana tyyppinä osallistuu säännöllisesti erilaisiin kehittämistyöpajoihin ja valmennuksiin, mutta kokee, että niiden anti jää ohkaiseksi.

Toivoo alueelle verkostoitumistilaisuuksia, joissa tapaisi säännöllisesti muita samanhenkisiä toimijoita. Kokee tärkeäksi, että alan toimijoille on foorumeita esimerkiksi hinnoittelusta keskustelemiseen tai luovien alojen järjestäytymiseen.

Mentor Skaala

Toimii monistettavien sisältöjen parissa. On jo isohko tekijä omalla alallaan ja hakee aktiivisesti kasvua ja kehittää toimintaansa.

Ei koe, että tarvitsee alueellisten yrityspalveluiden apua, mutta voisi olla kiinnostunut mentoroimaan muita alueen yrittäjiä. Haasteena on kuitenkin toiminnan organisointi ja kiireinen aikataulu.

On kiinnostunut luotettavasta tutkimustiedosta, jota voi spesifisti hyödyntää yrityksen kehittämisessä.

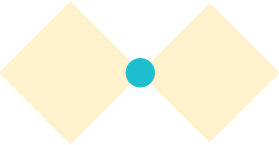

Alku Novelli

Haluaa muuttaa elämänsä suuntaa ja alkaa keskittyä oman luovan osaamisen tuotteistamiseen. Ei ole varma, mistä löytyisi apuja ja miten aloittaa.

Pohtii toiminimen ja osakeyhtiön perustamisen välillä. On epävarma, mihin omat rahkeet ja rahat riittävät. Kaipaa tuekseen muita, kenen kanssa pallotella ajatuksia ja kartoittaa yhteistyötä.

Haluaa ennen kaikkea tienata leipänsä luovalla työllä, vaikka aikookin välillä tehdä työtä rakkaudesta lajiin – pro bono.

Luovilla aloilla merkittävä kasvupotentiaali

- a) Toimialana itsessään
- b) Muiden alojen tukena

Ja arvo luovan alan
toimijana itsessään

Miten voisimme
edistää luovien
ja muiden alojen
kohtaamista?

Miten muut alat
voisivat
hyödyntää luovia
aloja ja luovia
menetelmiä?

Miten voisimme
tukea luovan alan
toimijaa, joka ei
tavoittele
liiketoimintaa?

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Työpajaosallistujien pohdinta:

1. Luovuus kehittämisen perustana

Kaikki uuden tuottaminen vaatii luovaa toimintaa – siksi koko aluekehittämisen prosessi tulisi rakentaa luovuutta tukevaksi.

2. Kohtaamiset ja matalan kynnyksen kysymykset

Tarvitaan tapahtumia ja alustoja, joissa eri ryhmät voivat kohdata. Tavoitteena ilmapiiri, jossa voi esittää “tyhmiäkin kysymyksiä” ja oppia yhdessä.

3. Teknologiset ratkaisut kohtaamisiin

Kehitettävissä sovellus tai digitaalinen alusta, joka kokoaa ihmiset yhteen, helpottaa verkostoitumista ja madaltaa osallistumiskynnystä.

4. Fyysiset kohtaamistilaisuudet

Erilaisia kokoontumisia, työpajoja, jotka tuovat ihmiset yhteen ja lisäävät yhteisöllisyyttä.

5. Luova talous & naisyrittäjyys

Matalan kynnyksen “naisyrittäjyyden kannustamo” tai yhteisö, joka tukee erityisesti luovien alojen naispuolisia tekijöitä ja yrittäjiä.

6. Enemmän ohjausta ja luovien alojen hyödyntämistä

Luovien alojen osaajia tulisi osallistaa rohkeammin aluekehittämiseen. Tarve alustoille, jotka aktivoivat luovaa potentiaalia ja rakentavat pitkäkestoista kilpailukykyä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Koonti: Jasmin Satto, palvelumuotoilun
opiskelija, Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Innovaatioverkosto Kymenlaaksossa

- Työpajan toinen osio käsitteli Kymenlaakson innovaatioverkoston tulevaisuuden toimintaa
- Pohdittavaksi esitetyt kysymykset
 - Mitä kehitettävää verkoston nykyisessä toiminnassa on?
 - Mikä on verkoston tarkoitus?
 - Ketä varten ja miksi se on olemassa?
 - Mitä innovaatioverkosto mielestäsi tarkoittaa?
 - Miten mielestäsi innovaatioverkoston tulisi toimia?
 - Ketä innovaatioverkoston tulisi palvella?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Työpajaosallistujien pohdinta:

1. Katse nykyhetkestä tulevaisuuteen

Verkostossa ei tulisi keskittyä vain nykytilaan, vaan siihen, missä *pitäisi* olla – jopa valtakunnallisella tasolla.

Rahavirrat ja prosessit liikkeelle ilman, että osallistujilla täytyy olla Y-tunnusta.

Yrityksiä tulisi kannustaa pitkäjänteiseen kilpailukykyyn ja innovaatioverkoston rooli vahvistaa yhteistyötä startup-ekosysteemin kanssa.

2. Rakenne ja vastuut selkeämmiksi

Alueelle toivottiin tahoja, jotka voivat myös ostaa ideoita.

“Ideakymi” tai vastaava koordinaatio tulisi keskittää yhden organisaation vastuulle.

Tarve houkuttelevalle ja aktiiviselle viestintätiimille, joka tekee innovaatioista kiinnostavia ja näkyviä.

3. Verkoston ydintehtävä selkeäksi: ideasta Y-tunnukseen asti

Fokus itse verkoston ylläpidosta idean omistajien auttamiseen.

Tarvitaan selkeä markkinointi, brändi ja kasvot verkostolle – yksi kontakti, johon idean esittäjä tietää ottaa yhteyttä.

Ideanomistajille tulisi tehdä “tuotekuvaus”: mitä palveluita ja tukea on tarjolla.

Hankkeen päätyttyä pitää olla selkeää, kuka jatkaa toimintaa ja kuka on yhteyshenkilö.

Ideat tulisi tuoda esiin riittävän usein, ja toiminnan olla säännöllistä, näkyvää ja johdonmukaisesti organisoitua.

4. Kohderyhmä, palvelupolku ja viestintä kuntoon

Tarve tarkoittaa kohderyhmä: opiskelijat? nuoret? yrittäjät?

Toiminnalle ehdotettiin vuosikelloa ja teemoittain suunniteltuja sisältöjä.

Palvelupolku selkeäksi ja viestintä ymmärrettäväksi – kenelle verkosto on ja mitä hyötyä se tarjoaa.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Koonti: Jasmin Satto, palvelumuotoilun
opiskelija, Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Mitä seuraavaksi?

- **Työpajapohjia ja koonteja saa hyödyntää erilaisissa kehittämistoimenpiteissä ja jatkoideoinnin tukena**
 - Esimerkiksi keskusteluihin Luovan alan toiminnan kehittämiseksi Kymenlaaksossa
 - Esimerkiksi Kymenlaakson innovaatioverkoston seuraavaan tapaamisen agendalle
- **Kysy lisää: tiina.savallampi@xamk.fi**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tunne huomisen.